

**Examenul național de bacalaureat 2026**

**Proba E. c)**

**Istorie**

**Simulare**

**BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE**

**Varianța 2**

*Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.*

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

**SUBIECTUL I**

**30 PUNCTE**

1. **2 puncte** pentru răspunsul: Litovoi. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț)
2. **2 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: Glad are sprijinul cumanilor, al bulgarilor, sub conducerea a trei cnezi; și al *blacilor*, adică al românilor etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).
3. **câte 3 puncte** pentru fiecare răspuns: Moldova, Transilvania. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).

**(3px2=6p)**

4. **3 puncte** pentru scrierea literei A.
5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilite între două informații selectate din **sursa B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect)

**Exemple:** Cauză: *luând drept pretext ocuparea de către Basarab a unor teritorii socotite ca aparținând coroanei* și Efect: *Carol-Robert pornește o expediție împotriva aceluia pe care-l numește "răzvrătit"*; SAU Cauză: *din pricina unor teritorii socotite de rege ca atârând de coroană, dar pentru care voievodul nu voia să plătească tribut* și Efect: (...) *cnezatul lui Litovoi, pe care-l găsim în lupta cu ungurii la 1277. etc.*

6. **câte 1 punct** pentru menționarea oricăror două fapte istorice referitoare la constituirea statelor medievale românești extracarpătice desfășurate în a doua jumătate a secolului al XIV-lea.

**(1px2=2p)**

**Exemple:** descălecătul voievodului Bogdan din Maramureș, întemeierea Mitropoliei Ortodoxe din Țara Românească (1359), etc.

**câte 2 puncte** pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la faptul istoric

**(2px2=4p)**

7. **4 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări între autonomiile locale atestate în spațiul românesc, în secolele al XI-lea – al XIII-lea. Exemplu: au conducători cu atribuții militare, judecătorești, au organizare social-politică bazată pe instituții proprii (sfaturi, adunări), au un teritoriu bine delimitat etc. Se punctează exclusiv menționarea asemănării (nu se iau în considerare alte informații). Punctajul se acordă pentru orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).

**SUBIECTUL al II-lea**

**(30 de puncte)**

1. **2 puncte** pentru răspunsul: Constituția. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț)

2. **2 puncte** pentru răspunsul: secolul XIX. **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț)**
3. **3 puncte** pentru menționarea conducătorului României – Carol
- 3 puncte** pentru menționarea oricărei atribuții a acestuia, la care se referă sursa dată. ( Exemplu: dreptul de veto în privința sancționării legilor adoptate de Parlament, etc. ) **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț)**
4. **câte 3 puncte** pentru menționarea, din sursa dată, a oricăror două aspecte referitoare la sistemul electoral. **(3px2=6p)**
- Exemple:** s-au adus limitări sistemului electoral democratic pe care îl prevăzuse proiectul; de la trei s-a trecut la patru colegii; majoritatea alegătorilor au primit doar dreptul unui vot indirect; **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț)**
5. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la drepturile acordate românilor prin Constituția adoptată în 1866.
- câte 3 puncte** pentru selectarea, din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere
- Exemple: Drepturile românilor garantate prin Constituția din 1866 sunt atât individuale, cât și colective. Informațiile din sursa dată care îmi susțin afirmația, sunt:** „Libertatea individuală, a conștiinței, a învățământului, a presei (interzicându-se reînființarea cenzurii ori perceperea de cauțiuni de la ziariști) și a întrunirilor, ca și a asocierii, egalitatea înaintea legilor, a impozitelor și a sarcinilor publice, admisibilitatea în funcțiile publice, civile și militare, dreptul de petiționare, secretul corespondenței (...)” și ” Țăranilor li se garanta posesiunea loturilor pe care le obținuseră în virtutea legii rurale din 1864, dar și moșierilor expropriați li se garantau despăgubirile.” SAU **Drepturile și libertățile garantate de legea fundamentală a statului reflectă caracterul democratic al modului de guvernare. Informațiile din sursa dată care îmi susțin afirmația, sunt:** ”În mod semnificativ, cel de-al doilea titlu, *Despre drepturile românilor* cuprinzând nu mai puțin de 26 de articole, era așezat în fruntea Constituției” și ” inviolabilitatea proprietății (acceptându-se exproprierile numai „pentru cauză de utilitate publică” și doar cu „o dreaptă și prealabilă despăgubire”) erau garantate tuturor cetățenilor țării;” etc. **Punctajul total (10 puncte) sau cel parțial (7 puncte) se acordă răspunsului format din punctul de vedere și din cele două informații/o informație selectate/selectată din sursă. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.**
6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date – prezentarea oricărui fapt relevant (**de exemplu:** desființarea partidelor politice/monopartidismul, măsură luată imediat după preluarea puterii de către Mussolini în 1922, respectiv Hitler în 1933, **sau** înființarea poliției politice în Germania – Gestapo, **sau** înființarea trupelor paramilitare ale partidului - Cămășile negre în Italia, trupele SA și SS în Germania, etc) prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (deoarece, pentru că, etc.) și concluzia (așadar, astfel, etc.).

### **SUBIECTUL al III-lea**

**(30 de puncte)**

**Informația istorică – 24 de puncte distribuite astfel:**

- **3 puncte** pentru prezentarea oricărui factor care a contribuit la consolidarea democrației României interbelice (**de exemplu:** Constituția 1923, pluripartidismul, votul universal, monarhia constituțională etc.).  
**1 punct** pentru menționarea factorului.
- **câte 2 puncte** pentru precizarea oricăror două ideologii politice democratice din România, din deceniul al treilea a secolului al XX-lea (**de exemplu:** liberalismul/neoliberalismul, țărănismul etc.)

(2px2 = 4 puncte)

- câte **2 puncte** pentru precizarea unei personalități reprezentative pentru fiecare ideologie menționată (**de exemplu:** la liberalism, I.I.C. Brătianu, V. Brătianu, Ș. Zeletin, etc., la țărănism, I. Maniu, I. Mihalache, V. Madgearu etc.) (2px2 = 4 puncte)
- câte **1 punct** pentru menționarea oricăror două ideologii politice. (de exemplu: fascism, nazism, comunism) (1px2 = 2 puncte)

**3 puncte** pentru prezentarea unei asemănări între două ideologii politice totalitare (**de exemplu,** ideologiile de extremă dreaptă se aseamănă prin: critica democrației, critica liberalismului, naționalism, prioritatea intereselor statului în fața celor individuale, etc; - o scurtă expunere în care sunt aduse informații prin care este prezentată asemănarea, și se utilizează relația cauză-efect;

**1 punct** pentru precizarea doar a unei informații referitoare la asemănare.

**3 puncte** pentru prezentarea unei deosebiri între două ideologii politice totalitare (**de exemplu,** fascismul pune în centrul ideologiei națiunea și ierarhia, în timp ce comunismul pune în centrul ideologiei clasa socială și egalitatea; fascismul susține împărțirea societății în corporații, iar comunismul propunea desființarea proprietății private etc.); - o scurtă expunere în care sunt aduse informații prin care este prezentată deosebirea și se utilizează relația cauză-efect;

**1 punct** pentru precizarea doar a unei informații referitoare la deosebire.

- **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la existența regimului democratic din România (**de exemplu:** Constituția din 1991, organizarea periodică a consultării populației etc.)

**4 puncte** pentru **sustinerea punctului de vedere** formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant, prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, astfel* etc.)

**Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:**

- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric** adecvat
  - 1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat
- **1 punct** pentru **structurarea eseului** (introducere - cuprins - concluzie)
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice
  - 1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**